

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Лектор курсу			Шкіль Людмила Леонідівна, кандидат філософських наук, доцент.		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: lshkil@ukr.net; сторінка курсу в Moodle – https://dn.dut.edu.ua/course/view.php?id=246	
Галузь знань			12 «Інформаційні технології»		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			121 Інженерія програмного забезпечення		Семестр		3	
Освітня програма			Технології цифрового розвитку		Тип дисципліни		Обов’язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	18	24	-	-	78	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Основи штучного інтелекту (3.0). Психолінгвістика (3.0).
Освітні компоненти для яких є базовою	Засади відкриття власного бізнесу (3,0). Соціально-екологічна система життєдіяльності(3.0)
Мета курсу:	надати майбутнім фахівцям ґрунтовну гуманітарну підготовку: розуміння основних закономірностей розвитку природи і суспільства та місця людини у світі; усвідомлення ролі та значення філософії в історії людства; обізнаність в актуальних проблемах сучасної гуманітаристики загалом і філософської думки зокрема; оперування навичками аналізу та інтерпретації тексту; усвідомлення значущості загальнолюдських цінностей та етичних норм; володіння сучасними інформаційними технологіями та вміння застосовувати їх у професійній діяльності.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	СК 14. Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

[illegible]

ПР1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Практичне значення філософії в житті сучасної людини			
Тема 1. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Знати: про виникнення філософії, про роль філософії для формування світогляду людини Вміти: аналізувати основні типи світогляду Формування компетенцій: ЗК1, ЗК4, ЗК6, ЗК7, ПП1 Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1-6			
Заняття 1.1 Виникнення філософії та специфіка філософського знання	Лекція 1 2 год	-	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2. Поняття світогляду, історичні типи світогляду, функції філософії	Семінарське заняття 1 2 год	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 2. Мудрість давньосхідної філософії: практичне застосування Знати: Основні філософські школи Давнього Сходу Вміти: застосовувати давньосхідну мудрість для вирішення практичних завдань сьогодення Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1–4			
Заняття 2.1 Ортодоксальні та неортодоксальні школи Давньої Індії	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2. Філософські школи Давнього Китаю	Семінарське заняття 2 год	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 3. Методи пізнання в Античній філософії: використання та застосування в сучасному пізнавальному процесі Знати: Основні етапи розвитку Античної філософії. Вміти: застосовувати метод маевтики Сократа та метод анамнезісу Платонау навчальному процесі, вміти розпізнавати маніпуляцію свідомістю на прикладі діяльності Софістів. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1			

Рекомендовані джерела: 1, 5			
Заняття 3.1 Натурфілософія. Давньогрецькі ідеї щодо самостійного виникнення Всесвіту. Закони життєдіяльності Всесвіту.	Лекція 3 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Методи ефективного пізнання Сократа та Платона	Практичне заняття 3 2 год	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 1. Структура світогляду людини Тема 2. Поняття егоїзму у філософії Буддизму Тема 3 Стоїцизм та скептицизм – як практичний інструмент сучасної філософії життя.	Самостійна робота		
	8 год	2 бали	1. Дослідити під впливом чого формується світогляд
	8 год	2 бали	2. Дослідити різні форми та прояви егоїзму людини
	8 год	2 бали	3. Дослідити застосування основних ідей стоїцизму та скептицизму у сучасних реаліях життя людини.
Розділ 2. Основні принципи гуманізму та індивідуальності в пізнавальному процесі			
Тема 4. Принципи логічного пізнання в епоху Середньовіччя: сучасний аналіз Знати: основні етапи розвитку філософських ідей епохи Середньовіччя Вміти: застосовувати принципи логіки Вільяма Оккама у навчальному процесі Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1–8			
Заняття 4.1 Основні етапи розвитку філософії епохи Середньовіччя	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2. Проблема співвідношення розуму та віри у пізній Схоластиці	Практичне заняття 4 2 год	4 балів	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 5. Проблема індивідуальності людини в епоху Відродження Знати: принципи основні принципи гуманізму та антропоцентризму Вміти: застосовувати провідні ідеї ренесансного гуманізму для розуміння та формування власної ідентичності та індивідуальності. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1–8			
Заняття 5.1 Основні риси антропоцентризму Ренесансу	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2 Ренесансний скептицизм	Практичне заняття 5 2 год	4 балів	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування

Тема 6. Емпіризм та Раціоналізм як основні напрямки пізнання в епоху Модерну Знати: основні методи пізнання Вміти: застосовувати методи індукції та дедукції у навчальному процесі Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1–5			
Заняття 6.1 Основні напрямки та методи пізнання в епоху Модерну	Лекція 6		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2. Суперечка між сенсуалізмом та раціоналізмом у пізнанні	Семінарськ е заняття 6 2 год	4 балів	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 4. Підготовка розуму та свідомості до процесу пізнання Тема 5. Суперечка між «розумом» та «серцем» у філософії Б.Паскаля. Тема 6. Суб'єктивна гносеологія	Самостійна робота		
	8 год	2 бали	1. Дослідити як відбувається підготовка свідомості до пізнання об'єктивної істини
	8 год	2 бали	2. Дослідити функції як людина може урівноважити за допомогою логічних міркувань будь-який свій емоційний стан
	8 год	2 бали	3. Дослідити як суб'єктивне пізнання заважає пізнанню об'єктивної істини
Розділ 3. Філософське осмислення розвитку сучасної техніки та її вплив на соціальні процеси			
Тема 7. Соціальний детермінізм епохи Просвітництва Знати: поняття деїзму та соціального детермінізму Вміти: аналізувати соціально-політичні погляди французьких матеріалістів і застосувати їх для аналізу сучасної політичної ситуації у світі Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1, 2, 8			
Заняття 7.1 Виявлення та подолання соціальної нерівності між людьми у філософії Ж.Ж. Руссо	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2. Вивчення та аналіз уроків історії на прикладі дослідження історії Ф.Вольтера	Семінарськ е заняття 7 4 год	6 балів	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 8. Духовні джерела німецької класичної філософії та їх вплив на сучасні ідеї розвитку соціальних процесів Знати: основні гносеологічні принципи німецької класичної філософії Вміти: застосовувати принципи агностицизму в пізнавальному процесі Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1, 2, 8			

Заняття 8.1 Дослідження філософії історії за методологією Г.Гегеля	Лекція 8 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Ідея вічного миру у філософії І.Канта	Семінарськ е заняття 8 4 год	6 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 9. Філософія техніки Знати: про поняття виникнення техніки як органопроекції. Вміти: оцінювати та розрізняти позитивний та негативний вплив техніки на життєдіяльність людини Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ,ПП14. Програмні результати навчання: ПРН1 Рекомендовані джерела: 1–7			
Заняття 9.1 Осмислення основних етапів розвитку та технології	Лекція 9 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2. Сучасна техніка та сучасне суспільство	Семінарськ е заняття 9 4 год	6 балів	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, мозковий штурм, тестування
Тема 7. Техніка і людина Тема 8. Техніка і суспільство Тема 9. Перспективи розвитку сучасних технологій	Самостійна робота		
	10 год	2 бали	1. Дослідити причини появи першої найпростішої техніки.
	10 год	2 бали	2. Дослідити вплив технічного прогресу на суспільство
	10 год	2 бали	3. Дослідити майбутні перспективи розвитку сучасних технологій.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
• Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.			
1. Волинка Г.І. Філософія стародавності і середньовіччя в освітньому контексті: Навчальний посібник. – К., 2019. 2. Глобальні проблеми сучасності: підручник [кол. авт.]; за ред.В.С. Бакірова, А.П. Голікова, О.А. Довгаль, В.А. Пересадько, В.І. Сидорова. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 632 с. 3. Гринів О. Історія української філософії / Олег Гринів. – Львів: Тріадаплюс, 2020. – 302 с. 4. Гусев В.І. Метафізика: проблеми, принципи, поняття. Лекційний курс: навч. посіб. К.: «Каравела», 2021. – 336 с. 5. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу. – К.: Темпора, 2019 – 384 с. 6. Сведсен Л. Філософія свободи. – К.: Ніка-центр, 2021. – 336 с. 7. Синця А. Сучасна аналітична філософія. – Львів: Львівський наці-й університет імені Івана Франка, 2022 – 448 с. 8. Пролєєв С. Влада і суспільство: постмодерна перспектива. – К.: Дух і літера, 2021 – 360 с. 9. Генон Рене Криза сучасного світу. – К.: Промінь, 2020 – 212 с. 10. Савельєва М.Ю. Соціокультурні передумови трансформації методології науки: Монографія. / Савельєва М.Ю., Суходуб Т.Д. – ЦГО НАН України. – К.: Четверта хвиля, 2020, – 220 с			

11. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
• Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Освоєння дисципліни передбачає обов’язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп’ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.			
КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ			
Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Філософія. Якщо студента не допущено до складання екзамену, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІТ. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану. Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали <i>напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль</i>), 40 (<i>підсумкове оцінювання - Екзамен</i>):			
Форми контролю	Види навчальної роботи		Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	• Виконання практичних робіт		42 бали
	• Самостійна робота		18 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>залік</i>	Екзамен проходить у письмовій формі.		40 балів
Додаткова оцінка			
Види навчальної роботи			Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:			
- Тези доповіді на фаховій конференції			3 бали
- Стаття у фаховому виданні			5 балів
- Стаття в іноземному рецензованому виданні			10 балів
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.			
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /затис в екзаменаційній відомості
90 - 100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань,	Відмінно / Зараховано (А)

	рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)

	взаємозв'язків з іншими дисциплінами.		
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не проставляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляється